

25 anys del Concili Provincial Tarraconense

OPINIÓ

MONS. JOAN PLANELLAS I BARNOSELL
Arquebisbe Metropolità de Tarragona i Primat

Un Concili que il·lumina el futur

El Concili Provincial Tarraconense de 1995 complirà vint-i-cinc anys. Va ser un fruit de l'Esperit Sant i una joiosa experiència de comunió eclesial. Els més de dos-cents membres que estaven reunits en assemblea conciliar van celebrar junts els sants misteris, van pregar el Senyor, van obrir els seus cors a la Paraula de Déu i a les veus dels germans, van reflexionar i discutir fraternalment amb el desig d'interpretar la veu de l'Esperit que demanava a les nostres Esglésies fer una adequada recepció dels ensenyaments del concili ecumènic Vaticà II.

El treball del Concili Provincial va ser una recerca de signes de resposta a la pregunta feta a l'Esperit. Una pregunta ben vàlida i actual en el nostre avui eclesial: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?». Aquest era precisament el títol de la Carta Pastoral dels nostres bisbes en l'epifania del 1994, quan convocaven el Concili Provincial. Les nostres Esglésies havien viscut amb gran intensitat el concili Vaticà II i maldaven amb esperança per aplicar-ne les orientacions amb intensitat renovada i amb imaginació creativa, a la llum de l'Esperit.

El Concili de la Tarraconense era conscient que no podia reduir la pastoral a un problema de simple reorganització i coordinació. Es tractava, en canvi, de reunir el Poble sant de Déu en l'Esperit Sant, per tal de fer de les nostres Esglésies el santuari de la presència de Déu enmig dels homes, anticipació de l'Església celestial i, al mateix temps, esdevenir fortes en el testimoniatge de Jesús, enmig de la gran tribulació, com afirma el llibre de l'Apocalipsi (cf. 7,14).

Contemplant els seus documents i resolucions, hom s'adona de la seva profunda actualitat. A la llum de l'Evangeli i de l'escolta de la Paraula de Déu, anunciar l'Evangeli a la nostra societat, amb una sol·licitud especial pels pobres, i en un marc d'unitat pastoral de les nostres Esglésies, ha de ser el pern o el pal de paller de l'Església d'avui.

Un grup de joves participa a l'acte de cloenda del Concili Provincial Tarraconense, celebrat el 4 de juny de 1995

Per aquest motiu, ens trobem en plena fase de recepció del Concili Provincial de 1995. Amb les degudes condicions d'universalitat de temps i d'espai, la recepció ha d'anar originant un veritable «consensus fidelium», que implica aquella concordança en la fe i en les obres de tot el Poble sant de Déu.

Cal donar gràcies a Déu per l'experiència eclesial que va suposar el Concili Provincial a les nostres Esglésies. D'aquí que en el nostre present eclesial, després de vint-i-cinc anys, n'hem d'esperar:

- 1) En primer lloc, la recepció progressiva i el compliment, a llarg i a curt termini, de les seves resolucions, sempre a la llum de la Paraula de Déu que ha d'il·luminar totes les situacions.
- 2) Una major obertura i diàleg de les nostres Esglésies amb la societat i amb els qui no pensen com nosaltres. Diàleg i obertura exercits amb una identitat clara i transparent.
- 3) Sentir el dolor de tantes persones que sofreixen per causa del que sigui, però sobretot d'aquelles persones que no tenen les condicions indispensables

per viure dignament. Per aquest camí els cristians no podem estar mai en vaga.

- 4) El foment d'un treball interdiocesà més conjunt, que és la garantia per a donar una resposta cohesionada i unitària dels grans reptes que Catalunya, com a unitat pastoral, té plantejats.

El Concili Provincial no va ser una flor d'estiu. Ara, el que ens cal és que tots plegats fem dels seus documents i resolucions un torrent d'aigua que regui la terra, que amari les nostres Esglésies assedegades d'Evangeli i pugui donar flors i fruits al llarg dels anys. No hi ha res més cristià que esperar.

Nosaltres mateixos som el resultat del somni esperançat de Jesús, que tot ho confiava al Pare. I mentre correm la nostra etapa d'aquesta cursa apassionant, a la llum del Concili Provincial de 1995, avui se'ns ofereix l'ocasió de fer no una nova Església, però sí renovar a fons la que ja tenim i formem, i ens ha estat confiada. Una Església acollidora, que aporta sentit i esperança, que mostra a través del nostre testimoniatge fins on arriba l'amor de Déu.

Situat en la llarga història dels concilis provincials de la Tarraconense, el concili provincial de 1995 fou anunciat per l'arquebisbe metropolità de Tarragona, Ramon Torrella Cascante, al monestir cistercenc de Poblet l'any 1992. Fou inaugurat a la catedral de Tarragona el 21 de gener de 1995. Aquest dia el calendari cristià celebra una festa molt entranyable a la Tarraconense: la dels màrtirs sants Fructuós, bisbe, i dels seus diques Auguri i Eulogi, els primers màrtirs cristians, coneguts i documentats de la Hispania romana.

El de 1995 fou el primer concili provincial celebrat després del concili ecumènic Vaticà II (1962-1965). Des del primer moment el va presidir una doble intenció: reprendre la llarga tradició sinodal expressada en els concilis provincials tarraconenses i insistir en l'aplicació de les reformes del concili Vaticà II a les nostres diòcesis.

Hi van prendre part les vuit diòcesis que hi havia aleshores a Catalunya: Tarragona, presidida per l'arquebisbe Ramon Torrella; Girona, pel bisbe Jaume Camprodon; Lleida, pel bisbe Ramon Malla; Solsona, pel bisbe Antoni Deig; Tortosa, pel bisbe Lluís Martínez Sistach; Urgell, pel bisbe Joan Martí Alanís; i Vic, pel bisbe Josep M. Guix. Amb una especial autorització de la Santa Seu hi va participar també Barcelona (aleshores era una diòcesi depenent directament de la Santa Seu), de la que era arquebisbe el cardenal Ricard M. Carles. El secretari general del concili fou Carles Soler Perdígó, bisbe auxiliar de Barcelona.

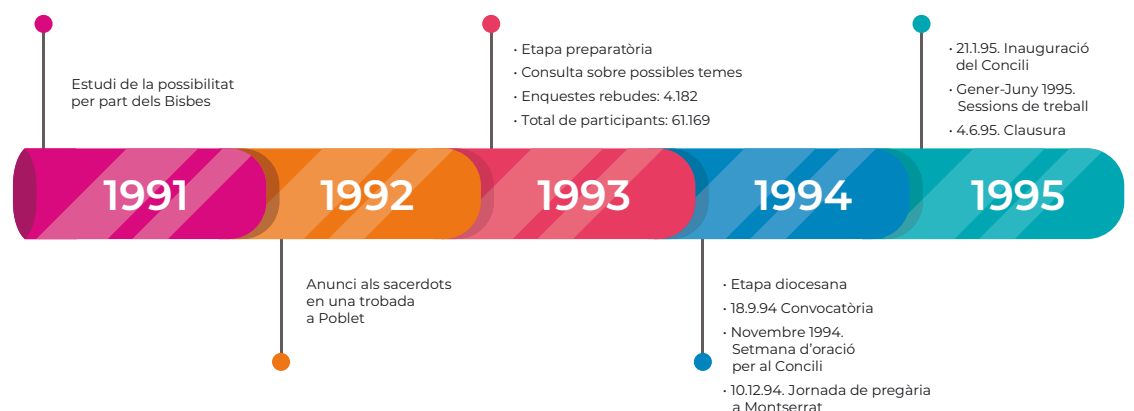
La preparació del concili va assolir una participació extraordinària. Es varen crear molts grups de cristians per reflexionar i fer propostes sobre els quatre temes majors que es varen escollir per ser estudiats en el concili: 1. Anunciar i evangelitzar la nostra societat; 2. La Paraula de Déu i els sacraments en les nostres esglésies; 3. La sol·licitud pels més pobres i marginats; i 4. La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres esglésies.

Foren membres del concili amb vot deliberatiu els bisbes esmentats i els cinc bisbes auxiliars de Barcelona (Joan Carrera, Carles Soler Perdígó, Pere Tena, Jaume Traserra, i Joan-Enric Vives).

Una experiència

Imatge de la inauguració del Concili Provincial Tarraconense que va tenir lloc el 21 de gener de 1995, a la Catedral Basílica Metropolitana i Primada de Santa Tecla

DESENVOLUPAMENT TEMPORAL

TESTIMONIS DEL CONCILI

TERESA CABANES

Presidenta-Delegada de Mans Unides d'Urgell

«Vaig poder formar part d'un grup privilegiat que va gaudir d'una experiència que va ser molt significativa i vital. Els anys han donat molt de sentit a aquella vivència i m'han impulsat en la meua acció i els seus fruits, goig a la meua vida.»

MN. RAMON PRAT

Relator del Concili Provincial Tarraconense de 1995

«Fou la recepció per part de les diòcesis catalanes del Concili Vaticà II, trenta anys després de la seva conclusió i la intuïció del tarannà pastoral del papa Francesc. Va ser una experiència de comunió eclesial respectuosa amb el laicat i, especialment amb les dones.»

MARIA JOANA QUEROL

Diòcesi de Tortosa

«La il·lusió de poder aportar el meu granet de sorra com a laica, em va donar un gran impuls, una confiança en el Senyor i una esperança envers l'Església de les vuit diòcesis que hi havia en aquell moment amb seu a Catalunya. Dono gràcies a Déu d'haver pogut participar-hi.»

MN. FIDEL CATALÁN

Moderador de Cúria del Bisbat de Terrassa

«El Concili va generar un esperit de treball coordinat molt important i va crear un veritable clima d'esperança evangelitzadora. Els temps han canviat, i la nostra societat també. Però aquell clima i les seves expectatives no haurien d'estar lluny de nosaltres ara.»

La eclesial ben present

Dels bisbes emèrits hi assistí Ramon Daumal; el cardenal Narcís Jubany es feu representar per un procurador (Mn. Malaquies Zayas).

Amb veu i vot consultiu també hi varen participar 38 preveres, 36 religiosos i religioses, i 40 fidels laics, homes i dones, de les vuit diòcesis. També hi foren convidades altres persones en representació de religions, confessions cristianes o de diversos moviments eclesials, amb dret a veu i sense vot. Entre els membres d'aquest grup hi havia un membre de la comunitat jueva, un membre de les Esglésies orientals ortodoxes i un de l'Església evangèlica.

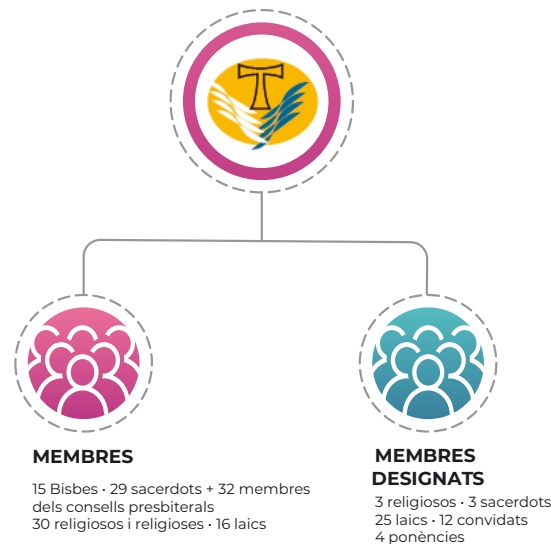
Es varen fer 33 sessions de treball al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, sota la presidència de l'arquebisbe Ramon Torrella durant vuit caps de setmana, entre els mesos de febrer i maig de 1995. Es va reflexionar, amb una gran llibertat d'expressió, sobre el contingut i les propostes de resolucions de les quatre ponències que foren com la columna vertebradora del concili. En l'aula es varen viure moments d'una certa tensió en proposar algunes reformes que anaven més enllà de les disposicions de l'Església catòlica llatina.

En les resolucions aprovades, el concili va fer una clara opció evangelitzadora en la línia del document dels bisbes catalans titulat *Arrels cristianes de Catalunya* (1985) i una opció a favor d'unir la celebració de l'Eucaristia amb el servei de la caritat sobretot a les persones més pobres i vulnerables de la nostra societat. També es va demanar una conferència episcopal pròpia de Catalunya, o la constitució d'una regió eclesial.

El concili fou clausurat solemnement a la catedral de Tarragona el 4 de juny de 1995. En

Els actuals bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya en una imatge de la reunió de la Tarraconense celebrada a Salardú, el passat mes de juliol

compliment de les disposicions canòniques, els bisbes varen presentar al Sant Pare les 170 resolucions conciliars en ordre al degut «reconeixement» (*recognitio*), previ a la publicació. Degut al retard de la resposta per part de la cúria romana, es va originar un notable malestar en els ambients eclesials que havien treballat i seguit el desenvolupament del concili. A la cúria romana van dir que el retard era degut al fet que les resolucions es varen sotmetre a l'estudi de diversos dicasteris, perquè donessin el seu parer, sobre les resolucions de la seva competència pròpia de cada dicasteri, i que això havia demorat la resposta. De tota manera, l'aprovació de Roma va arribar el juny de 1996, un any després de la clausura del nostre concili provincial.

GNA. ADORACIÓ PUJADAS
Diòcesi de Vic

«Per a mi el Concili Provincial Tarraconense va oferir una mirada acurada, crítica, molt esperançada i amorosa sobre la realitat eclesial i social feta a la llum de l'Esperit.»

MN. JOAN GUITERAS
Degà emèrit de la catedral de Barcelona

«Els Concilis mai no han assolit una aplicació total, però sí han estat aportacions de vida cristiana. El Vaticà II fou una crida entusiasta a créixer en aquesta vida i a apropar l'Església i el món. El Provincial Tarraconense va seguir aquesta estela, posant "els membres de les nostres esglésies més a prop els uns dels altres".»

DOLORS PUIGDEVALL
Directora de Càritas Diocesana de Girona

«Vull destacar l'etapa de preparació, que va ser un moment molt important de participació de les comunitats parroquials en la reflexió de les ponències. El Concili va suposar una experiència i visualització de formar part d'una Església específica, la catalana, i que tenia clar que havia de saber com és la societat on està immersa, la societat que vol evangelitzar.»

MERCÈ FERNÀNDEZ COCA
Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

«Va ser un moment de voler caminar amb esperança cap al futur des d'una mirada profunda i àmplia de la realitat del moment. Els laics vam poder fer sentir la nostra veu en grups de treball de molts àmbits... tot i que hi va haver coses que van quedar pendents.»

OPINIÓ

MONS. CARLES SOLER I PERDIGÓ
 Bisbe emèrit de Girona

Recordant el nostre Concili

Ben cert, el Concili Provincial Tarraconense es va voler inspirar amb el Vaticà II i aplicar-lo fidelment en els bisbats de la Tarraconense.

Les portes i finestres que va voler obrir el papa Joan XXIII ens van fer arribar una forta alenada d'aire fresc, que ens va rejuvenir i engrescar. Però també eren ben conscients dels canvis molt notables, que s'havien produït al món, des de la clausura del Vaticà II, particularment a Casa Nostra. El propòsit va ser actualitzar la voluntat i el compromís d'acolliment del Vaticà II i projectar-lo íntegrament, el seu esperit i intuïcions, a la nova situació, als trenta anys de la celebració del Concili.

El nostre Concili Provincial Tarraconense podem avançar que és ben viu, perquè és ben viu el Concili Vaticà II, malgrat els atemptats que ha rebut i rep. Va ser insistent la pregària de milers i milers de cristians de tot Catalunya, durant la preparació, l'etapa diocesana de reflexió i la celebració del Concili, demanant: Esperit, què dieu a les nostres esglésies?

No s'han complert encara totes les resolucions del Concili Provincial Tarraconense, ni tot el que les 170 resolucions senyalen i suggereixen. Queda molt per fer i hem d'aspirar sempre a més i millor. I el món, la societat que hem d'evangelitzar i servir ens presenta nous rep-

tes. Els principis teològics i els anhels apostòlics que conformen les resolucions conciliars del 1995 són plenament vàlids i poden ser fecunds.

El cristià ha d'aportar a la nostra societat un estil de vida sobri, solidari, amb una visió positiva del nostre poble, d'alegria que es comunica, de gratuïtat, de compromís i de participació de la vida associativa i política, i també de llibertat davant els nous ídols socials.

L'impuls i les resolucions del nostre Concili del 1995, com el Vaticà II, són presents, a l'abast, com do de l'Esperit. Han de ser, per molt temps a venir, referència obligada.

RECALL FOTOGRÀFIC DEL CONCILI

Sessions de treball al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès

Obertura de les urnes després de les votacions dels temes

Moment de la cloenda del Concili a l'interior de la Catedral de Tarragona

Processó pels carrers de Tarragona. La participació de laics va ser molt important i generosa

Joves participant en l'acte de cloenda del Concili a l'amfiteatre romà de Tarragona el dia 4 de juny de 1995